

ných králíků. Nemocný chlapec dostal pod kůži celkem dvanáct injekcí. A přežil. Vzhledem k tomu, že byla očkovací látka připravena z nervové tkáně, mohla vyvolat nežádoucí reakce, například i zánět mozku. V Čechách se poprvé proti vzteklině začalo očkovat v roce 1918. Dnešní moderní vakcíny jsou však připravovány zcela odlišným způsobem, tyto komplikace již tedy nevyvolávají. Tabulka na straně 16 přehledně ukazuje, kdy se u nás začaly různé očkovací látky začaly podávat (tab. 1).

Je očkování důležité?

Očkování v celé své historii ukázalo, že je úspěšným prostředkem, jak bránit vzniku a šíření infekčních onemocnění mezi lidmi. Je zřejmé, že v celé medicíně prozatím neexistuje lepší způsob, jak dosáhnout snížení počtu onemocnění na danou chorobu. V současnosti je v České republice jen malý výskyt infekčních nemocí, proti kterým se očkuje. Tato skutečnost často vyvolává u lidí (laiků i odborníků) pocit, že očkovat již není nutné. V nemocnicích se dnes již lékaři ani ostatní zdravotničtí pracovníci nesetkávají s dětskou obrnou, záškrtem, tetanem, spalničkami, zarděnkami a příušnicemi. Pokud se některá z uvedených nemocí objeví, je to považováno za raritu a nemocnému je věnována zvláštní pozornost. Třeba jako člověku, který se v zahraničí nakazil malárií. Velmi rychle mnoho lidí zapomnělo, že se ještě několik desítek let po druhé světové válce u nás vyskytovaly desetitisíce případů infekčních nemocí. Poté, co bylo roku 1958 zavedeno očkování proti dávivému kašli, poklesl jeho výskyt během několika málo let z 30 000 na 657 případů. Zavedením očkování proti spalničkám v roce 1969 počet případů tohoto onemocnění také klesal. Naprosto identická situace nastala i poté, co se roku 1986 začala podávat všem lidem očkovací látka proti zarděnkám. Pro ilustraci je zařazena následující tabulka (tab. 2), která ukazuje počty hlášených případů jednotlivých infekčních onemocnění od roku 1955.

Tab. 2. Hlášená infekční onemocnění, proti kterým se provádí pravidelné očkování
(Česká republika, děti 0–14 let, období 1955–2004)

Rok	Dětská obrna	Záškrt	Dávivý kašel	Tetanus	Spalničky	Zarděnky	Příušnice	Tuberkulóza
1955	133	1232	30 402	27	42 246	–	–	1683
1965	0	21	657	1	22 591	8763	47 559	198
1975	0	1	16	0	17 998	3059	100 553	58
1985	0	0	35	0	26	68 024	58 065	46
1995	0	0	14	0	1	420	5303	67
2000	0	0	159	0	4	16	41	21
2001	0	0	104	0	3	28	32	12
2002	0	0	272	0	1	58	105	12
2003	0	0	288	0	18	13	98	11
2004	0	0	315	0	10	14	79	10

Zpracováno podle Epidatů se svolením MUDr. Č. Beneše, SZÚ Praha